

TARTALOM

Előszó	9
Bevezetés	11
PETŐFI S. JÁNOS: A magyar nyelvű (verbális) szövegek szemiotikai szövegtana diszciplináris keretének néhány aspektusa	11
Tanulmányok	19
A. Az interdiszciplináris keret diszciplinái	19
Bevezetés	19
PETŐFI S. JÁNOS: A multimedialis humán kommunikáció elemzése interdiszciplináris keretének aspektusai	19
Filozófia	27
KERTESZ ANDRÁS: Konstruktivitás és interdiszciplinaritás. A szemiotikai textológia egy lehetséges tudományelméleti megközelítése	27
Szemiotika	47
PÁL JÓZSEF: A szimbolikus jelek történeti és szellemi dimenziója	47
VOIGT VILMOS: Miota és miként modern a mai magyar parömiológia?	67
Kommunikációdíjel	77
KOLTAY TIBOR: Adalékok a referátumkészítés szövegtani megközeletéshez	77
Pszichológia	91
Szociológia/Antropológia	91
ANGELUSZ RÓBERT – TARDOS RÓBERT: A kulturális-interakciós rétegződés szociológiai megközelítéséhez	91
VASS LÁSZLÓ: Rendszerváltás és napi publicisztika. I. A Népszabadság és az Új Magyarország külpolitikai rovatának kontrasztív elemzése: 1995. október 5 – 1995. november 7	109
Formális metodológiák/Számítógépek alkalmazása a szövegfeldolgozásban	135
PETŐFI S. JÁNOS: A modellteoretikus logikai interpretációról	135
B. PORKOLÁB JUDIT – BODA I. KÁROLY: Helyzet és válasz Radnóti Miklós: <i>Ó fény, ragyogás, napszemű reggel!</i> című versében. Egy interaktív számítógépes elemzés eredményei	145
VASS LASZLÓ: A hipermédium néhány retorikai szabályszerűsége	157
Empirikus metodológiák	169
BENKES ZSUZSA – PETŐFI S. JÁNOS: A szövegelemezéskor felhasznált "háttérímeretek" feltárásának kreatív módja. Tájékoztató	169
VASS LÁSZLÓ – ZÁNTHÓ RÓBERT: Idegen nyelvű szövegek kreatív-produktív megközelítése. 2.1. Gyakorlatok angol nyelvű szövegekkel magyar nyelvi és szociokultúrális háttérrel	187

***

B. A szövegtan és horizontális környezetének diszciplínái	201
B.1. A textológiai társdiszciplínák	201
Poéтика (mint a műnemek és műfajok legáltalánosabb értelemben vett diszciplíndája)	201
NAGY Pál: A vizuális költészet	202
Verstan	223
Rétorika	223
Sillitikta	223
SZABÓ ZOLTÁN: Lehető változás magyarázatok a stílustörténetben (Egy textológiai stílustörténet-elmélet nagy és nyitott kérdése)	224
B.2. Szövegtanok	249
B.3. Nyelvészeti diszciplínák	249
KÁROLYI KRISZTINA: Az angol szövegnyelvészeti kutatások a 90-es években	250
Áttekintések, recenziók	265
PETŐFI S. JÁNOS: Utam a szemiotikai szövegtanhoz 4. A kotextuális szövegelmélet tulajdonságai vizsgálatának időszaka (I)	265
Róka Jolán: Az újságszövegek szerkesztési és stílustípológiája (JENEI TERÉZ)	273
Fabiny Tibor (szerk.): A tipológiai szimbolizmus. Szöveggyűjtemény a biblina és az irodalmi hermeneutika történetéből (NAGY ÉVA)	276
Rácz Endre: Az egyeztetés a magyar nyelvben (IMRE RUBENNE)	280
Papp Tibor: Múzsával vagy műzsa nélkül? (Irodalom számlítópégen) (VASS LÁSZLÓ)	283
Petőfi S. János – Bácsi János – Békési Imre – Benkes Zsuzsa – Vass László: Szövegtan és prózaelemzés. A rövidpróza kreatív-produktív megközelítéséhez (SZIKORÁNÉ KOVÁCS ESZTER)	286
Bartha Magdolna (szerk.): Szövegértés – Szövegfeldolgozás – Szövegkompetencia. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Germanisztikai Intézetében 1994. május 9–10-én rendezett konferencia előadásai [Textverstehen – Textarbeit – Textkompetenz. Beiträge zum Workshop am 9.-10. Mai 1994 am Germanistischen Institut der Eötvös-Loránd-Universität] (FÖLDÉS CSABA)	288
Cs. Jónás Erzsébet: A magyar Csehov (Csehov-drámák elemzése) (RÉPÁSI GYÖRGYNÉ)	292
A retorika és műgóttes területei. Megjegyzések Wacha Imre: A korszerű retorika alapjai 1-2 elmű könyvről (MÁTE JAKAB)	294
Szathmári István: Bárcei Géza (R. MOLNÁR EMMA)	302
Benkes Zsuzsa – Nagy L. János – Petőfi S. János: Szövegtani kaleidoszkóp I. Antológia (PALOTÁSNÉ NAGY ÉVA)	304
Petőfi S. János: Az excipitcség biztosításának feltételei és lehetőségei természetes nyelvi szövegek interpretációjában. A szemiotikai textológiai értelmező interpretáció néhány aspektusa (BENKES RÉKA)	307
Bibliográfiák (A), repertoriumpok (B). Szerkesztő: VASS LÁSZLÓ	311
(A) Bibliográfiák	311
Bibliographic Linguistique de L'Année. Text Linguistics – Linguistique du Texte – 1992	311
Speciális bibliográfiák	322
Studienbibliographien Sprachwissenschaft (STS)	322

(B) Repertoriumpok	322
Folyóiratok, periodikák, sorozatok	322
Discourse Processes. A Multidisciplinary Journal	322
Text. An Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse	324
Papiere zur Textlinguistik/Papers in Textlinguistics	326
Speciális repertoriumpok	328
Janus	328
Vekerdi László: <i>Tudás és tudomány</i> [szerk. Terts István]	332
Marcelo Dascal – Dietfried Gerhardus – Kuno Lorenz – Georg Meggle (Hrsg.): Sprachphilosophie / Philosophy of Language / La philosophie du langage	333
Teun A. van Dijk: Textwissenschaft	338
Hofmann/Simon: Problemlösung Hypertext	339
Miscellanea	343
Dante Alighieri: <i>La Divina Commedia. Edizione Multimediale Interattiva</i> (PETŐFI S. JÁNOS)	343
Tárgymutató. Összeállította: VASS LÁSZLÓ	347
Névmutató. Összeállította: VASS LASZLÓ	355
A kötet munkatársai	361

CONTENTS

Introduction	9
Introduction	11
JÁNOS S. PETÖFI: Some Aspects of the Disciplinary Context of the Semiotic Textology for the Hungarian Language Texts	11
Papers/Essays	19
A. Disciplines of the Interdisciplinary Frame	19
Introduction	19
JÁNOS S. PETÖFI: Some Aspects of the Interdisciplinary Frame of the Analysis of the Multimedial Human Communication	19
Philosophy	27
ANDRÁS KERTESZ: Constructivity and Interdisciplinarity. On a Possible Approach to the Metascience of Semiotic Textology	27
Semiotics	47
JÓZSEF PÁL: Historical and Rational Dimensions of Symbolic Signs	47
VILMOS VOIGT: Since When and How Arose in Hungary the Modern Paremiology? Theory of Communication	67
TIBOR KOLTAY: Contribution to a Semiotic-Textual Approach to Abstracting Psychology	77
Sociology/Anthropology	91
RÓBERT ANGELUSZ – RÓBERT TARDOS: A Sociological Approach to Cultural-Interactive Stratification	91
LÁSZLÓ VASS: Changes in the Political System, and the Daily Press. I. The Contrastive Analysis of the Column of the Foreign Politics of the <i>Népszabadság</i> and that of the <i>Új Magyarország</i> : 5. Oct. 1995 – 7. Nov. 1995	109
Formal Methodologies/Using Computers in Text Analysis	135
JÁNOS S. PETÖFI: On the Model-theoretic Logical Interpretation	135
JUDIT B. PORKOLAB – KÁROLY I. BODA: Miklós Radnóti: „Oh light, brightness, brilliant, sunny morning!” Results of an Interactive Computer-based Analysis	145
LÁSZLÓ VASS: Some Rhetoric Regularities in the Hypermedium Empiric Methodologies	157
ZSUZSA BENKES – JÁNOS S. PETÖFI: The Creative Way of Detecting the ‘Background Knowledge’ Used in Text Analysis	169
LÁSZLÓ VASS – RÓBERT ZÁNTJÓ: A Creative-productive Approach to Foreign Language Texts. 2.1. English Exercises with Hungarian Linguistic and Socio-cultural Background	187

***

B. Disciplines of Textology and of its Horizontal Environment

B.1. Associated Disciplines of Textology	201
Poetics – the Most Universal Discipline of Various Artistic Creation	201
PÁL NAGY: Visual Poetry	202
Prosody	223
Rethoric	223
Stylistics	223
ZOLTÁN SZABÓ: Possible Explanations of Changes in the History of Literary Style (An Open Question of a Textological Theory of the History of Literary Style)	224
B.2. Schools in Textology	249
B.3. Linguistic Disciplines	249
KRISZTINA KÁROLY: English Text Analysis in the 1990's	250
Overviews, Reviews	265
JÁNOS S. PETÖFI: My Way Towards a Semiotic Textology 4. The Period of Studying the Properties of Cotextual Text Theory (I)	265
János Róka: Typology of Style and Editing Newspaper Texts (TERÉZ JENEI)	273
Tibor Fabiny (Ed. by): Typological Symbolism. Anthology of Biblical and Hermeneutical Texts (ÉVA NAGY)	276
Endre Rácz: Agreement in Hungarian (Mrs. I. RUBEN)	280
Tibor Papp: With or Without a Muse? (Literature in the Computer) (LÁSZLÓ VASS)	283
János S. Petőfi – János Bácsi – Imre Békési – Zsuzsa Benkes – László Vass: Textology and Prose Analysis (ESZTER SZIKORA-KOVÁCS)	286
Magdalna Bartha (Ed.): Understanding and Working with Texts – Text Competency. Lectures held 9–10 May, 1994 at the Conference of the Institute of Germanistics of the Budapest L. Eötvös University [Textverstehen – Textarbeit – Textkompetenz. Beiträge zum Workshop am 9–10. Mai 1994 am Germanistischen Institut der Eötvös-Loránd-Universität] (Csaba FÖLDÉS)	288
Erzsébet Cs. Jónás: The Hungarian Czechov (Analysis of Some of Czechov's Dramas) (Mrs. GY. REPÁSI)	292
Rhetoric and Behind. Remarks on the Book Foundations of Modern Rhetoric, Vols 1–2 by Imre Wacha (JAKAB MÁTE)	294
István Szathmári: Géza Bárczi (EMMA R. MOLNÁR)	302
Zsuzsa Benkes – János L. Nagy – János S. Petőfi: Kaleidoscope in Textology 1. Anthology (ÉVA PALOTÁS-NAGY)	304
János S. Petőfi: Conditions and Possibilities of Ensuring the Explicite Character of the Interpretation of Natural Linguistic Texts. Some Aspects of Interpreting Semiotic Texts (RÉKA BENKES)	307
Bibliographies (A), Repertoires (B). Ed. by LÁSZLÓ VASS	311
(A) Bibliographies	311
Bibliographie Linguistique de L'Année. Text Linguistics – Linguistique du Texte – 1992	322
Special Bibliographies	322
Studienbibliographien Sprachwissenschaft (STS)	322

(B) Repertoires	322
Journals, Periodicals, Series	322
Discourse Processes. A Multidisciplinary Journal	322
Text. An Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse	324
Papiere zur Textlinguistik/Papers in Textlinguistics	326
Special Repertoires	328
Janus	328
László Vekerdi: Science and Knowledge [Ed. by István Terts]	332
Marcelo Dascal – Dietfried Gerhardus – Kuno Lorenz – Georg Meggle (Eds.): Sprachphilosophie / Philosophy of Language / La philosophie du langage	333
Teun A. van Dijk: Textwissenschaft	338
Hofmann/Simon: Problemlösung Hypertext	339
Miscellanea	343
Dante Alighieri: <i>La Divina Commedia</i> . Interactive Multimedial Edition (JÁNOS S. PETŐFI)	343
Subject index. Ed. by LÁSZLÓ VASS	347
Name index. Ed. by LÁSZLÓ VASS	355
List of Contributors	361